

B. 20398-9

22-23

SZABÁLYZAT

A BUDAPESTI ÉS KOLOZSVÁRI

M. K. TUDOMÁNY-EGYETEM BÖLCSÉSZETI

ILLETVE

BÖLCSÉSZET-, NYELV- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI

ÉS

MENNYISÉGTAN-TERMÉSZETTUDOMÁNYI KARAINÁL

TARTANDÓ

DOCTORI SZIGORLATOKRÓL.

Jóváhagyatott ő cs. és apost. kir. Felségének 1892. évi november 27-én kelt legf. elhatározásával; kiadatott a vallás- és közokt. m. kir. minister 1892. évi 55.129. sz. alatt kelt rendeletével.

BUDAPESTEN,

NYOMATOTT A MAGYAR KIR. TUD.-EGYETEMI KÖNYVNYOMDÁBAN

1892.

~~B20298~~

1. A budapesti kir. tudomány-egyetem bölcsészeti, valamint a kolozsvári kir. tudomány-egyetem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi és mennyiségtan-természettudományi karainál doctori szigorlatok tartatnak és doctori oklevelek adatnak ki.

2. A ki ily doctori oklevelet óhajt elnyerni, ez iránti folyamodványát, melyben a szigorlat tárgyai (8. §.) pontosan megjelölendők, az illető kar dékánjánál nyújtja be.

Ezen folyamodványhoz melléklendők:

a) a folyamodónak keresztlevele, illetve születési bizonyítványa és főképp végzett tanulmányait föltüntető életrajza;

b) középiskolai érettségi bizonyítványa;

c) a szabályszerű főiskolai tanfolyam befejezését igazoló végbizonyítvány;

d) esetleg az egyetemi tanulmányok menetére és sikerére vonatkozó vagy a kérvény támogatására szolgáló egyéb okmányok.

3. A doctori szigorlatok feltétele, hogy a folyamodó valamely bel- vagy külföldi egyetem bölcsészeti (illetőleg bölcsészeti-nyelvészet-történelmi vagy mennyiségtan-természettudományi) karánál négy éven át mint rendes hallgató előadásokat hallgatott.

4. Az illetékes karban végzett rendkívüli vagy más egyetemi karokon töltött félévek beszámíthatása iránt, az illetékes kar véleményes jelentése alapján, tekintettel a folyamodónak szigorlati tárgyaira, esetről esetre a vallás-és közokt. minister határoz.

5. Oly jelölteknek, kik a mennyiségtant, természettant vagy vegytant választják fő tárgyul, a műegyetemen végzett tanulmányaik beszámíthatnak.

6. Kivételképp azok is bocsáthatók szigorlatra, kik a 3—5. §§-ban megkövetelt egyetemi tanulmányokat ki nem mutathatják, de szakképzettségökét az illető tanszakkal

való huzamosabb idejű foglalkozással és önálló vizsgálatokon alapuló irodalmi munkássággal igazolják.

Ily esetekben a szigorlatra bocsátás iránt az illetékes kar meghallgatása után a vallás- és közoktatási magyar kir. minister határoz, kihez a folyamodó ügyiratai a kar véleményes jelentésével együtt hivatalból fölterjesztendők.

7. A kari dékán a folyamodót kérvényének elintézéséről hivatalból értesíti.

8. A doctori szigorlat az illető karban előadott tudományszakok közül egy fő- és két melléktárgyból teendő le. E tárgyakat a szigorló maga választja, úgy azonban, hogy az egyik melléktárgy a főtárgy tudományos művelésére szükséges tudományszak legyen.

A tárgyak csoportosítására e szabályzat függeléke nyújt tájékoztatást.

A tárgyaknak csoportosítása iránt a kar, tekintettel a jelöltnek tanulmányaira és tudományos működésére, esetről-esetre határoz.

9. A szigorlat alapját a doctori értekezés teszi. Doctori értekezésül csak oly önálló tudományos dolgozat fogadható el, mely a jelöltnek alapos tárgyismeretéről és a tudományos kutatás módszereinek alkalmazásában való jártasságáról tanuskodik.

10. A doctori értekezés tárgya a jelölt főtárgyából veendő.

11. A folyamodó az értekezést kinyomatva ¹⁰⁰~~50~~ példányban a kari dékánál nyújtja be, ki azt két szakelőadónak adja ki megbirálás végett. (L. a 26. §.).

12. A bírálók az értekezésnek tudományos értékéről írásbeli véleményes jelentést terjesztenek a kar elé, mely ezek alapján határoz az el- vagy el nem fogadás iránt.

13. Ha az értekezés visszautasítottatik, a jelölt csak egy év múlva nyújthat be újra doctori értekezést.

Eltérő vélemények esetében a bírálók meghallgatása után a kar határoz.

14. A doctori értekezés elfogadása után a jelölt szóbeli vizsgálatra bocsátatik.

15. A doctori vizsgálatok nyilvánosak. A kari dékán a vizsgálat idejét néhány nappal előbb a fekete táblán kihirdeti.

16. A vizsgáló bizottság elnöke a kar dékánja, ennek akadályoztatása esetében a prodeán. Ha a szigorló által választott tárgyak két tudománykar körébe esnek, azon kar dékánja elnököl, melynek körébe a szigorlat fő tárgya tartozik.

A vizsgáló bizottságnak az elnökön kívül legalább 2 és legfeljebb 4 tagja van.

17. Mint bírálók és vizsgálók az illető szakok rendes tanárai működnek.

Ha valamely tanszagnak több rendes tanára van, ezek váltakozva működnek. Ily rendes tanárok hijában vagy akadályoztatásuk esetében az illető szak rendkívüli tanárai, illetőleg, ha a helyettesítés szükségesnek mutatkozik, a rokon szakok tanárai működnek.

18. Az elnök megnyitja, vezeti s a bizottság beleegyezésével bezárja a vizsgálatot; a jelölthöz kérdéseket intézhet és az eredmény megállapításánál véleményét előadja.

A vizsgálók a szigorlat minden tárgyából intézhetnek kérdéseket a jelölthöz.

19. A jelölt a szóbeli vizsgálatnak minden egyes tárgyából a tudományos vizsgálódás főeredményeinek alapos ismeretét tartozik igazolni, a fő tárgyból ezen felül a szakirodalomnak beható ismeretét és a tudományos kutatás módszereinek önálló alkalmazásában való jártasságát is.

20. A szóbeli vizsgálat mind a három tárgyból egyszerre teendő le.

21. A szóbeli vizsgálat két óráig tart. Egy óra a fő tárgyra, egy óra a két melléktárgyra fordítandó.

22. A vizsgálat eredményét a bizottság szótöbbséggel állapítja meg. A szavazatok egyenlő megoszlása esetében az elnök szavazata dönt.

23. Ha a vizsgálat a bizottságot kielégíti, az eredmény megjelölésére a következő osztályzatok használandók: *summa cum laude*, *cum laude*, *rite*.

24. Ha a vizsgálat nem sikerül, a jelölt csak egy félév múlva tehet az összes tárgyakból újra szóbeli vizsgálatot.

Ha ez ismétlő vizsgálat sem elégíti ki a bizottságot, a jelölt egy év múlva még egyszer, utoljára ismételheti a szigorlatot.

25. A szóbeli vizsgálat után az egyetemi tanács bölcsészetdoctorrá avatja a jelöltet és kiszolgáltatja neki a doctori oklevelet, melyben doctori értekezésének címe, vizsgálatának tárgyai és a vizsgálatnál nyert osztályzat megemlítendő. Ha a szigorlat tárgyai két tudománykar körébe esnek, a doctori oklevelet az a kar adja ki, melynek köréhez a fő tárgy tartozik, s a melynek dékánja a szigorlaton is elnökölt.

26. A szigorlati díjak a dékáni hivatalban mindenkor előre lefizetendők: a doctori értekezés bírálataért húsz forint, a szóbeli vizsgálatért negyven forint, a fölavatásért negyvenöt forint.

Minden egyes díjhoz a kari pedellus számára egy-egy forint járul.

27. A vizsgálat ismétlése alkalmával a megfelelő díj újra fizetendő.

28. A felavatásnál, tiszteletbeli doctorok kinevezésénél és a jubiláris oklevél kiszolgáltatásánál további intézkedésig az eddigi eljárás marad érvényben.

29. Ezen szabályrendelet, kihirdetése után azonnal életbe lép.

F ü g g e l é k.

A bölcsészet-doctori szigorlat rendes tárgycsoportjai a következők (főnt 8. §.). E csoportokban első helyen áll a fő tárgy, *a)* alatt az első és *b)* alatt a második melléktárgy. Második melléktárgyúl minden csoportban a philosophia is választható.

1. *Philosophia*: *a)* Aesthetika, *b)* Paedagogia.

2. *Aesthetika*: *a)* Philosophia, *b)* Művészettörténelem vagy valamely irodalom története.

3. *Paedagogia*, *a)* Philosophia, *b)* Ókori, Középkori vagy Ujkori történelem.

4. *Classica-philologia* (görög és latin): *a)* Archaeologia, *b)* Ókori történet vagy Művészettörténet vagy Indogermán összehasonlító nyelvészet.

5. *Archaeologia* (és Numismatica): *a)* Egyetemes történelem vagy Classica-philologia, *b)* Művészettörténelem vagy Aesthetika vagy Anthropologia.

6. *Egyetemes történelem*, *a)* Diplomatika, *b)* Magyar történelem vagy Földrajz.

7. *Magyar történelem*: *a)* Egyetemes történelem, *b)* Földrajz vagy Diplomatika vagy Magyar irodalom története.

8. *Művészettörténelem*: *a)* Archaeologia vagy Aesthetika, *b)* valamely irodalom története.

9. *Diplomatica*: *a)* Magyar történelem, *b)* Archaeologia (és Numismatica).

10. *Ugor-magyar nyelvészet*: *a)* Magyar irodalom története, *b)* Török nyelvek vagy Árja összehasonlító nyelvészet.

11. *Árja nyelvészet*: *a)* és *b)* bármely philologiai vagy nyelvészeti szak.

12. *Török nyelvek*: *a)* Ugor- vagy Magyar nyelvészet, *b)* Árja összehasonlító nyelvészet vagy valamely irodalom története.

13. **Magyar irodalom története:** *a)* Magyar nyelvészet, *b)* Magyar történelem vagy más irodalom története vagy Aesthetika.

14. **Német** (angol vagy szláv) **philologia** (nyelvészet és irodalom): *a)* Indogermán összehasonlító nyelvészet, *b)* más irodalom története vagy Aesthetika.

15. **Franczia** (rumén v. olasz) **philologia:** *a)* Latin philologia, *b)* más irodalom története vagy Indogermán összehasonlító nyelvészet vagy Aesthetika.

16. **Sémi nyelvek:** *a)* Összehasonlító nyelvészet, *b)* valamely más irodalom története.

17. **Mennyiségtan** (elemi és felsőbb): *a)* Elméleti természettan, *b)* Csillagászat.

18. **Természettan** (kísérleti és elméleti): *a)* Mennyiségtan, *b)* Csillagászat vagy Vegytan.

19. **Vegytan:** *a)* Természettan, *b)* valamely természetrajzi szak.

20. **Ásványtan** (földtannal): *a)* Természettan vagy Vegytan, *b)* Palaeontologia vagy Állattan vagy Földrajz.

21. **Palaeontologia:** *a)* Ásvány- és Földtan, *b)* valamely természetrajzi szak vagy Anthropologia vagy Földrajz.

22. **Anthropologia:** *a)* Állattan vagy Archaeologia, *b)* valamely természetrajzi szak vagy Földrajz.

23. **Növénytan:** *a)* Természettan vagy Vegytan, *b)* valamely természetrajzi szak vagy Földrajz.

24. **Állattan:** *a)* Természettan vagy Vegytan, *b)* valamely természetrajzi szak vagy Földrajz.

25. **Földrajz:** *a)* Csillagászat vagy Egyetemes történelem vagy Magyar történelem, *b)* valamely természettudományi szak vagy Archaeologia.

1931/32 3546

B 20398 -9

